
HÅLLBARHETSREDOVISNING

LIBER AB

2017

Introduktion

Liber är ett av Sveriges ledande förlag inom läromedel och facklitteratur. I vårt dagliga uppdrag ingår att bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling. Libers direkta påverkan på hållbarhetsarbetet uppstår i första hand i kontorsverksamheten vi alla verkar inom. Vi kan även göra skillnad genom innehållet i de böcker vi publicerar. Vår största påverkan, inte minst när det gäller ekologiska fotavtryck, sker dock genom de leverantörer som vi anlitar och ingår samarbetsavtal med genom hela processen vid framställning av vår litteratur. Som ett av Nordens största läromedelsföretag vill vi visa på engagemang och ta ansvar för vår verksamhets avtryck på miljön.

Hållbarhetsredovisningen är både vårt interna dokument och vår kommunikation med omvärlden. Vi är medvetna om att omvärldens förväntningar förändras i snabb takt, därför är öppenheten om vad som sker i den processen viktig för oss och en del av ett ansvarsfullt företagande. En viktig del av hållbarhetsarbetet är att sprida det vidare till medarbetare, kunder och övriga intressenter för att skapa större medvetenhet om hur vi arbetar med hållbarhetsfrågor och samhällsansvar.

Vår definition av hållbar utveckling utgår från FN:s Global Compact som med sina 10 principer beaktar företags arbete med mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption.

Mänskliga rättigheter

Princip 1:

Företagen ombeds att stödja och respektera skydd för internationella mänskliga rättigheter inom den sfär som de kan påverka

Princip 2:

och försäkra sig om att deras eget företag inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter.

Arbetsvillkor

Princip 3:

Företagen ombeds att upprätthålla föreningsfrihet och ett faktiskt erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar.

Princip 4:

avskaffande av alla former av tvångsarbete

Princip 5:

faktiskt avskaffande av barnarbete

Princip 6:

avskaffande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning

Miljö

Princip 7:

Företag ombeds att stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.

Princip 8:

Ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande och

Princip 9:

uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

Korruption

Princip 10:

Företag bör motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning.

Risکانالys relaterad till Libers hållbarhetsarbete

Vid översyn av Libers hållbarhetsarbete har följande risker identifierats:

Liber arbetar med leverantörer i flera länder både i Asien (främst Kina och Indien) och Europa (främst Spanien, Polen) samt även i Egypten. Det är allmänt känt att regelverk och framför allt kontroller och efterlevnad kan skilja sig åt på områden som rör mänskliga rättigheter, arbetsmiljö och arbetsvillkor, samt korruption. Vi är vidare medvetna om att även utvecklingen och medvetenheten på miljöområdet har kommit olika långt i olika länder. Med utgångspunkt i detta bedömer vi att det finns risker i leverantörsledet som indirekt kan påverka Libers hållbarhetsarbete. För att hantera eventuella risker för brott mot mänskliga rättigheter, tvångsarbete och barnarbete hos leverantörer accepterar Liber endast certifierade leverantörer som lever upp till den uppförandekod Liber och koncernen, Infinitas Learning, har upprättat. Samtliga leverantörer vars tjänster Liber upphandlar, direkt eller indirekt via koncernen, förbinder sig till att säkerställa att mänskliga rättigheter respekteras i varje steg av processen, samt att tvångsarbete och barnarbete inte förekommer. Vidare arbetar Liber för långsiktiga och goda relationer med sina leverantörer där årliga/återkommande besök ute hos leverantörerna i de olika länderna förekommer. Under dessa besök säkerställer Liber därmed direkt eller indirekt via koncernen att överenskomna regelverk efterlevs.

När det gäller miljömässigt ansvarstagande i leverantörsledet identifieras risker att leverantörerna inte aktivt arbetar för miljövänlig teknik och utveckling. För att komma åt detta arbetar Liber utöver sina direkta val gällande papper, transport etc. även löpande med att lyfta miljömedvetenheten i sina löpande diskussioner med leverantörerna. Vidare, då endast certifierade leverantörer kontrakteras, säkerställer Liber att försiktighetsprinciper gällande miljörisker stötts.

Vidare, risk för korruption kan föreligga vid tecknande av avtal. Denna risk hanteras genom att eftersträva långsiktiga relationer med leverantörerna, samt genom att samtliga nyanställda genomgår en utbildning gällande affärsetiska riktlinjer. Företaget har vidare riktlinjer för hur en anställd anonymt kan rapportera eventuella överträdelser som iakttagits mot dessa riktlinjer.

Hållbarhetsarbete i praktiken

För att sprida värderingar och vägledning, arbetar Liber efter en uppförandekod som tagits fram gemensamt inom koncernen. Syftet med uppförande koden är att öka medvetenheten samt att stötta alla anställda med riktlinjer kring hur man bör agera i specifika situationer. Arbetet med uppförandekoden har strukturerats genom att det finns ett Regelefterlevnads Team med representanter från varje bolag som driver arbetet. Om anställda har frågor inom något av ovan listade områden kan de vända sig till respektive lands representant.

Uppförandekoden omfattar koncernens ställningstagande inom områden som korruptionsbekämpning, intressekonflikter, hälsa och säkerhet i arbetet, hållbarhet, leverantörers och samarbetspartners ansvar.

Vid stora upphandlingar är uppförandekoden alltid ett kriterium vid val av ny leverantör. Vi kräver att leverantören tar ansvar, inte bara för miljön utan även för arbetsförhållandena i fabriker samt tar

hänsyn till mänskliga rättigheter. För att säkerställa att leverantörens ansvar efterlevs sker återkommande besök i fabriken. Vi har vidare samarbetat med våra stora tryckleverantörer under många år och de är väl medvetna om de krav vi ställer på dem.

Alla anställda har genomfört en koncerngemensam utbildning som utgår från uppförande koden och företagets värderingar. Den tar upp frågor hur man som anställd ska agera i specifika situationer, t ex vid gåva från en leverantör eller andra affärsetiska situationer man som anställd kan hamna i. Som nyanställd ingår det i introduktionen att genomföra utbildningen. På Libers intranät finns tillgängligt för alla anställda dokumentation om hur man som anställd agerar både etiskt och lagligt korrekt i sitt arbete på Liber.

Miljön ur ett hållbarhetsperspektiv

Vårt miljöarbete började redan 2001 då vi blev mer medvetna om att vår verksamhet också har en påverkan på miljön och att vi genom att vidta en rad åtgärder kontinuerligt kan minska vårt miljöavtryck. Libers miljöarbete utgår från en förståelse och helhetsbild av vår verksamhet. År 2001 tillsattes ett internt miljöråd där affärsområdesansvariga tillsammans med en miljöchef fick i uppdrag att organisera Libers miljöarbete enligt ett eget miljöledningssystem. Ledningsgruppen gav arbetsmiljöarbetet hög prioritet och ansvar för att mål och policys skulle sättas och att samtliga medarbetare skulle informeras och involveras. Sedan dess har Libers miljöarbete tagit många kliv framåt. Den ökande medvetenheten kring de framtidsutmaningar som vi står inför, och vårt företags möjligheter att göra skillnad, ligger till grund för vår strävan att i så stor utsträckning som möjligt bidra till att en hållbar utveckling ska präglade hela vår verksamhet.

Miljöpolicy

Som en del av vårt miljöledningssystem och för att säkerställa en kontinuerlig hänsyn till miljön har vi formulerat nedan riktlinjer:

- Vi ska i vårt miljöarbete inta en ledande position inom våra verksamhetsområden samt sträva efter ständig förbättring av vår miljöprestanda genom bästa möjliga resursanvändning.
- I nya anbudsunderlag ska leverantörer och samarbetspartners redovisa ISO-certifieringar och/eller andra miljömärkningar.
- Vi ska följa gällande miljölagstiftning.
- Våra medarbetare ska involveras i miljöarbetet och fortlöpande informeras om aktuell debatt och ny teknik.

Miljömål

Vårt hållbarhetsarbete ska vara präglade av ambitiösa mål och ständigt sträva mot förbättringar. Vi ska:

- Öka den procentuella andelen av miljögodkända leverantörer genom att påverka beslut om upphandlingsregler och centrala miljöriktlinjer.
- Minska vårt avfall.
- Öka antalet miljövänliga alternativ såsom tåg- eller båttransporter för mindre koldioxidutsläpp.

- Minska energianvändningen i alla delar av vår verksamhet.
- Effektivisera resursanvändningen.

Vår miljöpåverkan kan delas upp i två huvudgrupper:

- 1) Direkt miljöpåverkan: kontorsverksamhet, marknadsaktiviteter och mässor.
- 2) Indirekt miljöpåverkan: produktion av böcker - valet av leverantörer, såsom pappersproducenter, tryckerier och transportfirmor.

Direkt miljöpåverkan

På den direkta nivån har vi kommit långt. Vår resepolicy tydliggör att vid tjänsteresor ska det alternativ som ger minst miljöpåverkan väljas. Det betyder att tåg företrädesvis ska väljas framför flyg och bil på kortare sträckor. I samband med resor, event och utbildningar använder vi så långt det är möjligt hållbarhetsmärkta Svanen hotell- och konferensanläggningar. Vi har antagit en policy för förmånsbilar som innebär att miljöegenskaper ska beaktas vid val av bil. Dessutom har antalet förmånsbilar minskat. Dagens Facility Management är certifierade enligt ISO 14002. Vi använder produkter som är hållbarhetsmärkta i de fall sådana alternativ finns att tillgå, exempel på det är kontorsmaterial, papper till tryck av kataloger, porslinsmuggar istället för pappersmuggar m.m. Inom kontorsverksamheten finns inarbetade rutiner för avfallssortering och återvinning, vi källsorterar vårt kontorsavfall och återvinner makulerade bokupplagor. Den el vi använder kommer från ISO-certifierade Öresundskraft. De hållbara valen gäller även inköp av tjänster, bud och transporter.

Indirekt påverkan

För att ta ett tydligt och samlat grepp har vi på Liber, liksom hela koncernen, valt att arbeta med miljö- och hållbarhetsmärkningen FSC. I praktiken innebär det att samtliga våra böcker är tryckta på FSC-certifierat papper och de tryckerier som anlitas är FSC-certifierade. FSC står för Forest Stewardship Council och är en oberoende internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar genom sitt certifieringssystem FSC. Alla certifierade företag som följer FSC:s standarder för skogsbruk och spårbarhet får märka sina produkter med FSC:s varumärke. FSC-märket gör att konsumenter och företag kan välja varor av trä som kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk som tar hänsyn till människor och miljö. Ett ansvarsfullt skogsbruk bidrar till att bromsa den globala uppvärmningen och ge värdefulla naturresurser även på lång sikt, de företag som deltar i FSC vill frivilligt bidra till detta.

De flesta av våra böcker trycks utanför Europa främst i Kina, vi trycker även mindre volymer i Egypten, Indien, Polen och Spanien. En allmän uppfattning är att tryck i Kina på grund av långa transporter skulle innebära stora utsläpp av koldioxid och därmed vara sämre ur klimatsynpunkt. Jämförelser visar att det nödvändigtvis inte behöver vara mer belastande för klimatet att trycka i Kina jämfört med Europa och Nordafrika. Anledningen är att transporter med båt ger lägre utsläpp än med lastbil.

Nedan ett exempel där det framgår att tryck i Polen ger högre utsläpp per fraktat kilo än vid transport från Kina.

<i>Tryckort</i>	<i>Destination</i>	<i>Container/pallkg</i>	<i>Vikt</i>	<i>Färd- medel</i>	<i>Utsläpp koldioxid</i>	<i>Utsläpp/kg</i>
<i>Kina</i>	<i>Stockholm</i>	<i>20 fot = 20 pall</i>	<i>14400</i>	<i>Båt+lastbil</i>	<i>1,26 ton</i>	<i>0,087kg</i>
<i>Polen</i>	<i>Stockholm</i>	<i>23</i>	<i>15 561</i>	<i>Lastbil</i>	<i>1,72 ton</i>	<i>0,11 kg</i>

Utsläppen relaterade till transporter har totalt sett varit dalande under de senaste åren. För 2014 var påverkan av transporterna från Kina totalt drygt 100 ton vilket kan jämföras med färre transporter för 2017 och då även lägre miljöpåverkan, ca 70 ton.

Lager- och distributionsverksamheten av böcker sköts av Förlagssystem AB som har ett organiserat miljöarbete och är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Bland annat mäts energiåtgång och uppvärmning enligt uppsatta mål med regelbunden uppföljning. Distribution till kunder sker via olika distributörer och beroende på geografiskt läge och sändningens storlek sker samkörning.

Liber som arbetsgivare

En strategisk kompetensförsörjning är kritisk för Libers verksamhet som kunskapsföretag. Delaktighet, personligt ansvar och möjlighet att utvecklas i sin roll utgör tillsammans med Libers vision, ett Sverige där alla lyckas med sina studier, en grund i vårt arbete att vara en attraktiv arbetsgivare. Våra värdeord, passion, samarbete och likvärdighet genomsyrar vårt arbete med att skapa ett kvalitativt innehåll, oavsett format, som främjar en likvärdig utbildning och bidrar till ett livslångt lärande.

Libers anställda representeras av en övervägande del kvinnor, varför vi strävar efter en jämnare fördelning genom att alltid prioritera det underrepresenterade könet vid rekryteringar när sökande har likvärdiga kvalifikationer. Kompetens och lämplighet är dock alltid avgörande. Vår ambition är att våra medarbetares sammansättning ska spegla mångfalden i samhället och på de marknader vi verkar inom vilket också genomsyrar våra rekryteringsprocesser.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö är ett prioriterat område för Liber. Vi arbetar med frisknärvaro systematiskt och proaktivt i samverkan för att skapa förutsättningar för en hälsosam och inspirerande arbetsmiljö där medarbetarna förutom en god ergonomisk miljö och träningsmöjligheter i kontorsbyggnaden även ges möjlighet att arbeta hemifrån.

Resultat avseende personal och arbetsmiljö arbete i siffror:

Antal anställda december 2017, 101 varav 29 män.

Personalomsättning 12%.

Antalanställda december 2016, 98 varav 28 män

Personalomsättning 14%.

Antal rekryteringar 2017, 18 varav 5 män.
Antal rekryteringar 2016, 16 varav 6 män.

Sjukfrånvaro 2017 2,4%. Total frånvaro 2017 6,7%
Sjukfrånvaro 2016 2,3%. Total frånvaro 2016 11,5%.

Sjukfrånvaron har varit relativt oförändrad mellan åren. Differensen i den totala frånvaron härrör sig till fler antal föräldralediga under 2016.

Vartannat år genomförs en temperaturmätning av motiverad medarbetarindex. Personalenkäten från 2017 visade på ett medelvärdeindex över 4 av 5 möjliga och en svarsfrekvens på 92%. Enkätsvaren visade att ingen blivit utsatt för sexuella trakasserier.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet på Liber är en naturlig del av verksamheten där mångfald och likabehandling främjas och speglas i personalsammansättning, förhållningssätt gentemot varandra och våra kunder samt i rekryteringssammanhang.

Jämställdhetsarbetet i siffror

Könsfördelningen i styrelsen 2017 uppgick till 60% kvinnor.

Könsfördelningen i styrelsen 2016 uppgick till 80% kvinnor.

Könsfördelningen av övriga ledande befattningshavare 2017 och 2016 uppgick till 80% kvinnor.

Liber ser positivt på uttag av föräldraledighet, oavsett kön och ger så långt det är möjligt förutsättningar för medarbetare att kunna förena yrkesliv med föräldraskap. Genom en genomförd kartläggning och uppföljning av jämställdhetsplanen 2014-2016 förelåg inget behov av åtgärder.

Lönekartläggning ur ett jämställdhetsperspektiv mellan kvinnor och män görs efter varje lönerrevision och visar på att det inte finns några löneskillnader som kan hänföras till kön.